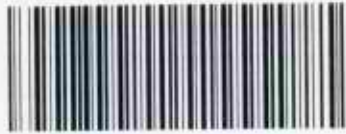

22

4141/8
~~22~~

שם תיק: המפעל הדרומי

מזהה פיו: 4141/8-א

מזהה פריט: 0013xyv

כתובת: 3-312-9-4-5

תאריך הדפסה: 30/08/2017

מפעל הדרומי

רעם

529

מדינת ישראל/משרד החקלאות
לשכת המדען הראשי

ל' בסיון תשל"ז
16 ביוני 1977

אל: ה"ה ע' כפכפי
ק' גורדון
ד' אגרון
א' לוי
ש' בן-טאול
י' גוראון

הבדון: הבהלת מו"פ איזורית - מיברי

הנכם מתמנים בזאת להבהלת מו"פ איזורית למפעל הדרומי.
מתפקידכם לבצע את התוכניות המאושרות על-ידי צוות ההיגוי
של המו"פ.
כיו"ר ההנהלה האזורית ישמש ע' כפכפי.

ב ב ר כ ה,
י ראש ועדיה,
המדען הראשי

העוקבים:
מר א' אוזון - שר החקלאות
מר ר' איילנד - מנכ"ל
חברי צוות העבודה ליעדי מחקר

529

מדינת ישראל/משרד החקלאות

סיכום משיבות צוות יעוץ מחקר - 10.6.77

משתתפים: י' ורדיה, א' מרגלית, י' שגיב, ש' ארלוזורוב, י' ליבגה, ע' דליהו, מ' ברעז, מ' בורשטיין, א' לרמן, י' קציר

1. המפעל הדרומי

לאחר הצגת עקרונות ההפעלה של הפרויקט וההצעה למינוי ועדת היגוי, ועדת מ"פ מצוותים ע"י המדען הראשי, בערך דיון נוסחם כלהלן: -

הנהלת מ"פ - המפעל הדרומי

ועדת היגוי	ועדת המציעות	הנהלת מ"פ איזורית
י' ורדיה - יו"ר	ע' כפכפי - יו"ר	ע' כפכפי - יו"ר
יהודמה שחורי	אירית רילסקה	ד' בחמיאס
ח' צבן	ע' סגיבר	ק' גורדון
ד' נחמיאס	י' פוקס	ד' אגמון
י' שגיב	י' בתב	א' לוי
י' שיינברג	מ' זייל	ש' בן-טאול
ע' כפכפי	ר' רמון	י' גורדון
א' בחמיאין	מ' ברעז	
ד' ברעז		
ד' צור		

צוותים

מבנים	אגרונומיה	שטח פתוח
ע' סגיבר - יו"ר	אירית רילסקה - יו"ר	ד' סמטי - יו"ר
אירית רילסקה	ב' סלאום	ב' רטיג
מ' פוקס	י' קאן	ע' בלומנפלד
ב' זמיר	ח' גיינצברג	ד' זסלנסקי
מ' גזית		י' רוזיך
		ד' איאל

המדען הראשי יתדרך את ההחלטה המוצעת בהיאום עם מנהל ש"ס.

2. קרן להכחדת נגעים

ד"ר ש' פאפו בקט סייד בנחמאים הקימו בקרן להכחדת נגעים המתבצעים בשטח בסך כולל של כ-300,000 ל"י.

סיכום המקבץ סכום זה שהתקציב המיועד לקרבתוה לצמחים, במידה וזה יתקבל.

רשם: י' קציר

הועתקתה:
מר ד' איילנד
מר ח' צבן

13.5.1977

529

המבנה הארגוני המוצע במפעל הודומי

פרויקט הפיתוח המבנה "המפעל הודומי" אמור לתרום ליעדים הבאים:

- מריסת החישובה בחבל ארץ חיוני.
- תרומה ליצוא והחלפת יבוא.
- אתגר ומוקד משיכה לעליה.

בהיות הפרויקט מרכב ומשולב, מותנית הצלחתו במרכיבים הבאים:

- (א) בריכוז מאמץ מסיבי של מחקר ופיתוח (חקלאי, כלכלי ושווקי).
- (ב) באימוץ מסלול פיתוח תכנוני גמיש ורב חליתי.
- (ג) בשילוב זרועות של כל הנוגעים והעוסקים במלאכה.

א. חכנית המ"פ מיועדת לפעול בנושאי הטכנולוגיה בתחומים הבאים: מבנים ואנרגיה; אגרוטכניקה; אנטרודיקציה; איכות פרי ושינוע, ושווק.

המחקרים הנסויים והתצפיות יבוצעו במקביל בשלושה סוגי אתרים: בשטח - דהיינו ניסויים בשטחי מחישובים, בבתי אריזה וכדומה; בחחנה נסיונות באיזור הפרויקט; ובמוסדות המחקר, בעיקר מנהל המחקר.

ב. כחמאם להחלטת ועדת שרים לענייני החישובה (מה-8.5.77) יוקמו ישובים על פי העקרונות הבאים:

חכנית הפיתוח חיבנה על בסיס גמיש ורב חליתי, היכול לעבור הסבה, במקרה הצורך, לדגמים אלטרנטיביים של טיפוסים משק ויחידות כפריות, הכוללות תחום רחב של פעילויות. הגמישות תבוא לידי ביטוי, הן במספר היחידות האפשריות בכל ישוב והן בגודל כל יחידה ומבנה העטוקחה (חכנית פן במיבנה הרחב).

ג. מימוש כל העקרונות והמשימות הנ"ל מוחנה בהקמת מערך ארגוני נכון שיוכל לשלב את כל היחידות, המוסדות והזרועות של יחידה ארגונית מגובשת על פי הכללים הבאים:

(1) המפעל הדרומי יהווה יחידה ארגונית עצמאית משולבת של משרד החקלאות והמחלקה להתישבות.

(2) היחידה הנ"ל תופקד על כל הפעילויות של פתוח חבל התישבות החדש, כולל פעולות המחקר והפיתוח. ^{והשוק.}

תקציבי המחקר והפיתוח יהוו חלק בלתי נפרד של תקציב ההשקעות הכללי.

(3) לאור חשיבותו וייחודו של המפעל הדרומי תוקם הנהלה ציבורית להכוונת התכנון והביצוע.

בראש ההנהלה יעמוד שר החקלאות וראש המחלקה להתישבות יחד עם חברים ונציגי המשרדים: קליטה, שיכון, חינוך, תיירות, פנים, מס"ח, ראשי התנועות התישבותיות. מנהל המפעל הדרומי יונחה ע"י ההנהלה הציבורית.

(4) המבנה הפנימי של צוות החקמה מובא בשו"ט מס' 1.

(5) מיקום משרדי המפעל - בעיר ימית.

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

2. The second part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

3. The third part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

4. The fourth part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

5. The fifth part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

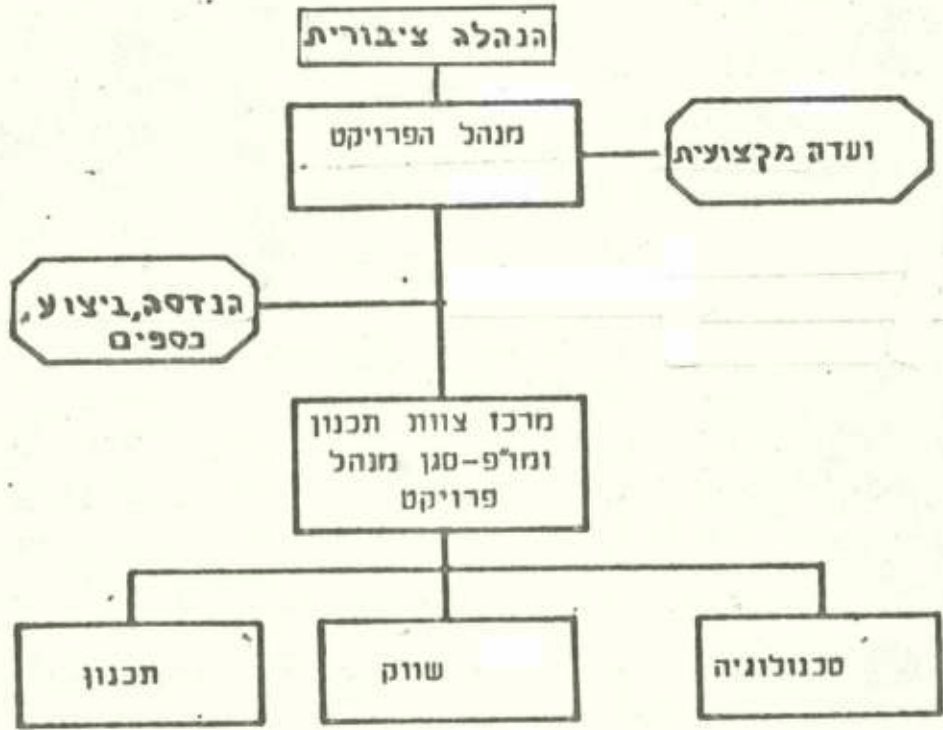
6. The sixth part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

7. The seventh part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

8. The eighth part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

9. The ninth part of the document is a list of the names of the members of the committee who have been elected to the office of [illegible title]. The names are listed in alphabetical order and include the following: [illegible names]

המפעל הדרומי מבנה מוצע לכינון מייד

529

שר הבטחון

הקרית, באייר תשל"ז
באפריל 1977

ק/ 9520

שר החקלאות ✓

אהרון היקר,

אני מודה לך על תוכנית "המפעל הדרומי"
שהעברת לעיוני.

בגדידות,

שמעון פרס
שר הבטחון

יאיר
אני מבין לך
הרגעיה
הקנין
/דר

UNITED STATES COAST AND GEODETIC SURVEY
WASHINGTON, D. C.

0320

PLAN OF THE BREAKWATER AT
POINT A, BAY OF FUNDING

התקנת בתי זכויות

במשך למכתבכם מה- 24/4/77

1. בביקור כב' שר החקלאות במושבכם לא הוסכם על עיכוב בניית בתי זכויות, סוכס על בדיקת הבעיות המיוחדות למושב דקלה עקב רחוק בתי הזכויות, בעינין זה חנו תקוה שבימים הקרובים הועדה תעביר המלצותיה.
2. הצעתכם לוועדה לפתרון הבעיה שהוא חכנון מחודש של המושב תוך העברת הכהים לחלקות א' ובמילים אחרות הסול של השקעות של עשרות מליוני לירות אינה בשום אופן מתקבלת על הדעה ולא ניתנת לבצוע.
3. אנו נמשיך לקבוע עובדות בשטח דחיינו הקמה טיפוס משק הפנוסס על חקלאות אינסטיבית בבתי שמיחה וללא עבודה שכירה ובמדה וטיפוס משק זה לא יחאים לחברי מושבכם לצערו יהיה עליהם להוציא המטקנות הדרושות.
4. אין לנו ספק שרק בעזרתכם נוכל להגשים את חוכנויותנו לאכלוס האזור ובסוסו על חקלאות אינסטיבית עם כמויות מיס וקרקע מזעריות, נדמה היה לנו שעס תפיכת מושבכם למושב עובדים עובדות אלה היו ברורות לכם.

בברכה,
דוד נחמיאס

העתק:
כב' שר החקלאות
מר י. אדמוני
מר מ. דרובלס
מר ע. גורן

דנ/כש

18.01

18.01

18.01

- 1. 18.01
- 2. 18.01
- 3. 18.01
- 4. 18.01
- 5. 18.01

18.01

18.01

למנהל בית הדין
במחנה
529

הסתדרות הפועלים החקלאיים בישראל תנועת מושבי העובדים

תל-אביב, רח' ליאונרדו דה-וינצ'י 19, מיקוד 64733, טל. 258473

כתובת טל. לתיכונים
127/7 - /412

'א' כסלו חשל"ז

תאריך-83.12.76

אל: חברי המזכירות הרחבה.

א. א. א. א.

ח.ג.ה.

הריני מעביר אליכם בזה חומר בענין מושבי תעשייה. בנושא זה התקיים שני דיונים בועדה משותפת לתנועה ולמחלקה להתיישבות של הסוכנות; ועתיד להתקיים דיון שלישי.

מטרת הדיונים הנה לקבוע צורות התארגנות אפשריות למושבי תעשייה, אשר לפיהן יוקמו מושבים אלה.

החומר כולל הצעה כוללת ראשונה, סדרת שאלות שהוכנו לקראת דיון בנושא עם בית חרות; והצעה למושבי תעשייה שאינם מושבים שיחופיים.

לעיונכם.

ב ב ר כ ה,

סי בן-אליהו

Handwritten signature and notes in the bottom left corner.

Handwritten signature and initials 'TC' in the bottom right corner.

הצעות לארגונו של מושב תעשיית שאינו מושב תעשייתי

לאחר השיחה השניה בנושא זה, שהתקיימה בבית חרות, נחבטנו: י. יקיר, ג. ויתקון וסי בן-אליהו להכין הצעות מפורטות למושב תעשייה שאינם מושבים תעשייתיים.

הרינו מעבירים בזה לעיונכם ההצעות, בצרוף הערות מספר: בהכנת ההצעות הנחונות מספר עקרונות יסוד:

1. ההכרה למצוא דרך שתאפשר לחברים העובדים במפעלים לחוס שוחפות, מידה של עצמאות, אפשרות לפיתוח היזמה ותמורה למאמץ.
2. ההכרה לסמור על שלמות האגודה ועל יכולתה לקיים המסגרת הצבורית במושב.
3. ההכרה לתת כסוי להיותו של חבר המושב עצמאי ולא שכיר. הנ"ל בעיקר ע"י הבטחת זכויותיו בעתות הפסקת עבודה, עזיבת המושב וכו'.
4. הבטחת קשר מחייב בין עבודה לרווח.
5. זכור לכם חוכן בזמנו, ע"י גדעון ויתקון וסי בן-אליהו, חומר לפנייה הראשונה בענין מושבי תעשייה. החומר כלל העקרונות החייבים להנחות הקמת מושבים כאלה. עקרונות אלה (הן האידיאיים, והן שלוב התעשייה והחקלאות) בעינם עומדים; והצעותינו המצורפות עתה מפרטות רק החלק הארגוני הקשור בתעשייה. להלן ההצעות:
6. בחינת דגמים אלה מעלה בכל החריפות ההכרה במוסד מיישב שיהיה אחראי להקמת ופיתוח המושבים התעשייתיים, כדרך שמקובל הדבר לבני מושבים חקלאיים. על המחלקה להתישבות ליטול על עצמה טיפול זה, כולל הקצאת התקציבים לתעשייה.

א. מושב תעשייתי שמפעלי התעשייה נמצאים בתחומו.

1. תקנים זהות בין האגודה והתא המוניציפלי; ולא תאפשר הקמת תאגידים נוספים.
2. המפעלים יאורגנו כענפים במסגרת האגודה, ולא כתאגידים מהפטיים נפרדים.
3. חובטת שליטת האגודה בכל מפעל. לטעם כך תשתתף האגודה בהון העצמי של כל מפעל ב-51% לפחות.
4. יתרת ההון תוסקע ע"י החברים העובדים באותו מפעל, שווה בסווה, והסקעה זו תהיה חובה על כל חבר. האגודה תאפשר לכל חבר - גם לזה הנמצא בחובה - להשקיע חלקו.
5. 25% מהרווחים יופרשו לקרן שמורה שתהיה חלק מההון העצמי של האגודה (המושב).
6. יתרת הרווח תחולק שווה בסווה בין האגודה והחברים העובדים ואשר השקיעו במפעל, (שוה פרוטו בהתאם לחלקם היחסי בהון העצמי של המפעל).
7. ההפסדים יכוסו שווה בסווה ע"י האגודה והחברים. (יש לקבוע כאן אם כל ההפסד יכוסה בדרך זו או שחלקו יכוסה מאותו חלק של הרווחים שלא חולק לחברים).
8. האגודה תחליט על מידת המזיוניות בסכר במפעלים השונים; ובמושב בכלל. (יהיה צורך לבחון אם חיוני לקבוע מינימום ומכסימום הכנסה אפשרית בתוך מפעל אחד, ובמושב כולו; וכן קביעת חמורה לחריצות, למיזמנות, ולאחריות).

9. כל מפעל יבחר בהנהלה שבסמכותה יהיו מדיניות הניהול הטוטה והחחומים המקצועיים. בכל היחר, כולל חכנית ההשקעות, יחליטו מוסדות האגודה.
10. האגודה אחראית לפיתוח המפעלים, לאשראי להסקעות ולהון חוזר עבורם, לרכישות, לשיווק, לשרותי ניהול, לפרסום, ולנהול החשבונות לכל מפעל היחידה נפרדה.
11. יו"ר הנהלת המפעל ייקבע ע"י מוסדות האגודה.
12. הנהלת מפעל תציע מנהלו, אך המנוי חייב באישור מוסדות האגודה.
13. ערעור חברי מפעל על החלטות הנהלת המפעל ידון במוסדות האגודה (הנהלה + ועדה בקורת). במקרים בהם לא יגיעו לסיכום תמנה תנועה המושבים ועדה לבדיקה ולהכרעה מחייבת. (כיון שהאגודה שוחפת מכרעה בכל מפעל קיים, ספק אם הנהלת המושב הנה הגוף שבפניו יוכלו חברי מפעל לערער).
14. החלטה על פרוק מפעל חוכל להתקבל ע"י מוסדות האגודה בלבד.
15. חובה אחד מבני הזוג להיות חבר ולעבוד בפועל במפעל כלשהו השייך לאגודה. זכות זו שמורה לכל אחד מטני בני הזוג.
16. שותף במפעל יוכל להיות רק חבר האגודה ורק זה העובד בו בפועל.
17. פקיעה חברותו של חבר באגודה תגרום אוטומטית לפקיעה חברותו במפעל.
18. הפסקה עבודתו של חבר במפעל בו הוא שותף, ללא אישור האגודה תהא עילה להוצאתו ממנה.
19. עם פקיעה חברותו במפעל יהיה החבר זכאי לקבל ערך פדיון מניתו בו. (מוצע שהנ"ל ייקבע ע"י ועדה הערכה).
20. סכסוכים בין החבר לאגודה ידונו, כמקובל בוועדה המספטית של התנועה.
21. במקרה של העברת מסק לאחר, תפדה האגודה אח המסק מידי העוזב, ותעבירהו למועמד אחר שיאוטר על ידה.
22. במקרי אסון תסטר זכותם של בני המספחה לחברות במפעל, ותסטר מניתם במפעל. בהוצאות שתהיינה תסא האגודה ולא המפעל הבודד.
23. לא הכנו הצעה בענין ניידות בעבודה, אך יש לקבוע שיטה שתאפשר ניידות ותסנע התפוררות מפעלים כחוצאה מכך.
24. יחכנו במושב כזה מפעלים שהם בבעלות האגודה ושחברים עובדים בהם כשכירים.
25. מפעלים כנ"ל יוכלו לקום גם באזור תעסיה המיועד למספר מושבים; ותקנון זה יחול גם עליהם.

The following information was obtained from the records of the Department of the Interior, Bureau of Land Management, regarding the land parcels listed below:

1. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

2. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

3. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

4. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

5. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

6. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

7. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

8. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

9. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

10. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

11. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

12. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

13. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

14. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

15. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

16. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

17. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

18. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

19. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

20. Parcel No. 100-100-100-100, located in the County of ... State of ...

ב. מושב העשיתי שהמפעלים בהם הוא צותף נמצאים כאזור העשייה גושי.

1. מוצע לבחון אם יש צורך באגודה מרכזית שתהיה בעלת אזור המפעלים ואשר חספס את כל השרותים לפיחית השטח ולתשתית. (באגודה זו יהיו חברים כל המושכים שעבורם מיועד האזור).
2. היזמים האפשריים להקמת מפעלים באזור העשייה:
 - האגודה המרכזית (סעיף 1) או חברת פיתוח אזורית של המושבים.
 - מספר מושכים המתארגנים יחד.
 - מושב בודד (או במפעל שלו, או צרוף של האגודה וקבוצת חברים, כאשר לאגודה שליטה במפעל והוא אינו גוף מחפטי).
3. יש לבחון אם במפעל מהותף לכמה מושכים הכרחי שהשקעת כל אחד מהם תהיה שווה.
4. על מנת ליצור הרגשה שתתפזר של העובדים מוצע בזה שהעובדים יהיו כותפים שווה בשווה בהון העצמי של המפעל בחלק שינוע בין 26% ל-49%. חלק זה יבטיח השליטה הצבורית במפעל מחד, ואי היכולת לטנות הקנונו ללא הסכמת העובדים הוותפים בו מאידך. האגודה בכל מושב האפשר לכל חבר להשקיע חלקו.
5. הנהלה כל מפעל תורכב מנציגי היזמים ומנציגי החברים העובדים בו.
6. יש להבטיח טויון בסיסי של הנאי העבודה במפעלים הטונים על מנת להבטיח אפשרות ניידות העובדים.
7. יהיה בטוי כספי לפריון ומיומנות.
8. רטאית הנהלה מפעל לפטר עובד. פטוריו אין פרוסס הפסקת חכרותו במושב. במקרה של פיטורים, ייפדה ממנו ערך מניחו במפעל בו עבד. הנ"ל לפי קביעה ועדה הערכה. (יש לברר מה יעשה המפוסר במקרה כזה. עלול להיוצר מצב בו לא ירצו בו גם במפעלים האזוריים האחרים!).
9. 50% מהרווחים יופרטו לקרן סמורה שתהווה חלק מההון העצמי של המפעל. היתרה תחולק בשווה (לפי חלקם בהון האגודה) בין המפעל לעובדיו.
10. ההפסדים יכוסו בשווה ע"י המפעל והעובדים. (יש לקבוע אם כל ההפסד יכוסה בדרך זו, או שחלקו יכוסה מהקרן הסמורה).
11. יש לבחון אם לרכז בידי אגודה מרכזית האחריות לפיתוח המפעלים, לאשראי להטקעות ולחון חוזר, לרכישות, לטיווק, לפרסום, לטרותי ניהול ולניהול החשבונות. באם כן - צריכה אגודה זו להיות שותפת גם בקביעה מנהלי המפעלים.
12. החחלטה על פרוק מפעל תחקבל ע"י היזמים. במידה וקיימת אגודה מרכזית - בשותפות עמה.
13. במקרי אסון חסמר זכותם של בני המשפחה לחברות במפעל; וחסמר מניחם במפעל. בהוצאות שחיינה חסא האגודה של המושב.
14. מוצע לבחון הקמת קואופרטיב בו יהיו חברים כל עובדי המפעלים (כולל עובדים שאינם חברי המושבים) ואשר יבטיח הנאים בסיסיים טווים לכולם. (השקעה, חכר, שותפות בניהול).
15. הפסקת חכרותו של חבר באגודה תגרום אוטומטית לפקיעת חכרותו במפעל.
16. גם כהצעה זו יש לבחון הדרכים להבטחת ניידות עובדים.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

1. The first part of the book deals with the early history of the United States, from the time of the first European settlers to the American Revolution.
2. The second part of the book deals with the period of the American Revolution, from the outbreak of the war in 1775 to the signing of the Constitution in 1787.
3. The third part of the book deals with the period of the early republic, from the signing of the Constitution to the end of the War of 1812.
4. The fourth part of the book deals with the period of the Jacksonian era, from the election of Andrew Jackson in 1828 to the end of his presidency in 1837.
5. The fifth part of the book deals with the period of the mid-19th century, from the beginning of the Civil War in 1861 to the end of Reconstruction in 1877.
6. The sixth part of the book deals with the period of the late 19th century, from the end of Reconstruction to the beginning of the Progressive Era in 1896.
7. The seventh part of the book deals with the period of the Progressive Era, from 1896 to the beginning of World War I in 1914.
8. The eighth part of the book deals with the period of World War I, from 1914 to 1918.
9. The ninth part of the book deals with the period of the 1920s, from 1918 to 1929.
10. The tenth part of the book deals with the period of the Great Depression, from 1929 to 1945.
11. The eleventh part of the book deals with the period of World War II, from 1941 to 1945.
12. The twelfth part of the book deals with the period of the Cold War, from 1945 to 1991.
13. The thirteenth part of the book deals with the period of the late 20th century, from 1991 to the present.

אל: הנהלת המחלקה להתישבות
מזכירות תנועת המושבים

מאת: שי בן-אליהו וגדעון ויתקון.

הנדון: עקרונות תכנון כפרי תעשייה.

1. מ ב ר א:

הכפר התעשייתי הוא דגם חדש של ישוב קואופרטיבי, שחבריו עובדים במערכת כלכלית שאינה נסענה בעיקרה על החקלאות, חבריה חיים ב"חברה סגורה" ומסתתפים באגודה שהיא יצרנית וצרכנית.

הכפר התעשייתי הוא דגם התישבות שהתפתח בסניכ האחרונות, בעיקר כמכשיר לישוב איזוריים שהם חסרי מסאבים חקלאיים, וסיט בהם יעד וצורך לאומי להתישבות. המסגרת הארגונית של צורת ההתישבות החדשה נועדה לקלוט אוכלוסיה במגזר הכפרי של בני דור ההמשך של ההתישבות הכפרית, קליטת עליה ומסיכה אוכלוסיה לאיזוריים. תולדת הרעיון שבסיס ההצעה הוא בחטיבה עיונית, חוץ מפוס צורות התישבות לאיזוריים דלילי אוכלוסיה מחד, ומחוץ התפתחות דגם חדש של ישובים שהוקמו בסניכ האחרונות, העונים על הקריטריונים של היוחס ישובים כפריים למרות שאינם ישובים חקלאיים.

במרוצת השנים האחרונות, התקיימו מספר דיונים עקרוניים בימי עיון ובמוסדות ההתישבות על רעיון תיכנון כפרי תעשייה. מטרת דפים אלה היא לסכם את עקרונות תיכנון כפרי תעשייה במסגרת עקרונות רחבים יותר המנחים את החטיבה והפעולה בתנועת המושבים. על כן, נמנענו במידת האפשר מלפרט דפוסי ארגון וקואופרציה המתאימים לתנועות ההתישבותיות האחרות. מתוך הסיכום, נסינו במידת האפשר לאתר את השאלות והבעיות המרכזיות המתעוררות בקשר עם תכנון כפרי תעשייה אשר לדעתנו, יש מקום לדון בהן טרם שאנו באים לסכם על אימוץ דגם ארגוני זה או אחר של כפר תעשייתי.

2. עקרונות הקואופרציה המושבית ומבטלות התעשייה בענף

העקרונות הקואופרטיביים של תכנון כפר תעשייתי שהוא מוטב תעשייתי, דומים, ובחלקם אף זהים לעקרונות הקואופרציה של המושבים החקלאיים. הכוונה היא להחאים דפוס התארגנות שיתאים לעקרונות הקואופרציה המושבית מחד, ולאופי המיוחד של ענף התעשייה מאידך. כבר בפתיחת הדברים, נקדים ונאמר סיט לכאורה סתירה בין דפוסי הארגון של מוטב העובדים המבוסס על מקיים מספחתיים, לבין תכונות ענף התעשייה, המבוסס על ניהול צוותי עובדים במסגרות גדולות. בפני המהכננים ניצבות מספר דרכים על מנת להתגבר על סתירה זאת :

2.1 התאמת המסגרת הארגונית-קואופרטיבית לתכונות ענפי התעשייה, על ידי יצירת ישובים שתופיים (קבוצ תעשייתית, מוטב שתופי וכד').

2.2 התאמת ענף התעשייה לתכונות המיוחדות של מוטב העובדים, על ידי ייסום "תעסיות מספחחיות" או תעסיה ביתית. פתרון זה קיים באופן תיאורטי, ואף בצורה חלקית למעשה בארצות סונות בעולם (ידועה ה"תעסיה הביתית" ביפן, או הרעיון של אדם-תעסיה בארה"ב). אנו בחרנו לדחות דרך פתרון זו בגלל סורה של מבבלות הנוצרות בבואנו לייסם גיטה זאת במוטב עובדים.

2.3. התאמת מסגרות הניהול והארגון של המוסב למניעי המתייבטים ורצונותיהם בתחום הניהול העצמי, והתאימה לקבל תמורה הולמת למיומנות, כיסורים ומאמץ בעבודה, וזאת במסגרת עקרונות ארגוניים המתאימים גם להעטיה וגם למוטב העובדים.

עד כה, פנו המוסדות בעיקר בכיוון לפתרון הראשון. אולם, למרות "הנחיות" הרבה שבפתרון זה, מראה נסיון ההתייבבות טעורת החיים הטיחומית היא אטרקטיבית למספר מוגבל של מועמדים להתייבבות, ועל כן, ייטומה בהיקף רחב מאד, במספר רב של ייטובים, יחריף את הסתירה שבין הצורך לאכלס איזורי התייבבות דלילי אוכלוסיה, לבין מידת האטרקטיביות הנמוכה שיש לייטובים הטיחומיים במטיכת אוכלוסיה. על כן, אנו מציעים לבוא ולבחון פעם נוספת את האפשרויות הגלומות בפתרון הסליטי של התאמת מסגרות הארגון לעקרונות היכנון מוטב מחד, מבלי לסנות את הכונות התעטיה בענף טינוי מאולץ.

3. העקרונות הקואופרטיביים עליהם מבוטט היכנון הכפר התעטייתי

העקרונות הקואופרטיביים עליהם מבוטט היכנון הכפר התעטייתי טהוא מוטב, זהים או דומים לאלה שביוסוד חוקת הנועה מוטבי העובדים בישראל. אולם, מעבר לעקרונות יסוד כגון קרקע לאומית, עבודה עצמית, עזרה הדדית וכד', יש צורך להסביר ולהדגיש פעם נוספת את הגורמים המאפיינים צורת ארגון זו, הן כדי להבחין בין מוטב תעטייתי לבין צורות כפריות תעטייתיות אחרות, והן על מנת ללמוד את התחומים טבהם ניתן לערוך התאמות לטלילוב התעטייה במוטב.

3.1 עקרונות חברתיים :

3.1.1 הכפר התעטייתי טהוא מכו סבו החברה היא "חברה סגורה". "חברה סגורה" היא חברה הקובעת את חוקיה ונהליה ומקבלת את חבריה לפי החלטות החברה ולא על בסיס מוט ומתן בין פרטים.

3.1.2 הכפר התעטייתי טהוא "ייטוב סגור", כאטר ייטוב סגור טהוא ייטוב טבו החברה היא חברה סגורה, ואטר בו הכלל, או הקהילה, חולט על אמצעי הייצור במלואם או כחלקם. מטטעות הסליטה היא בעיקר בתחום הקצאת אמצעי הייצור ועל הטייוק, כאטר דרגת החופט של הפרטים בחברה להחליט בתחום הייצור טונה בהתאם לדרגת הטייתוף בכל ייטוב.

3.1.3 לגודל הייטוב יש סף תחתון וסף עליון. הסף התחתון נקבע כמינימום האוכלוסיה הדרוש להפעלה חיי קהילה פעילים, והסף העליון טהוא במסגרת יכולת הקהילה להגיע לקונצנטוס (הסכטה) לגבי מסגרות הטייתוף הקהילתיות. נסיון ההתייבבות בארץ מראה טתחום הגודל העונה על סיפוס אלה טהוא בין 70-100 מטטחות בסף התחתון, ל-200 - 150 כסף עליון.

3.1.4 לכפר התעטייתי מטרות חברתיות בתחום הקטנת פערים חברתיים וכלכליים בין חברי הקהילה. הקהילה, כ"חברה סגורה", החולטת על אמצעי הייצור, יכולה לסנות ולכוון דפוטי צריכה של הפרט, ולהכתיב את הרכב ההוצאות של החברים לטרותים ופעילות קהילתית מיוחפת, נוטא זה ראוי להרחבה, מאחר טהוא מהמיוחדים לקואופרציה הכפרית המטלכת צרכנות ויצרנות. קיום קהילה טבה מספר מטטחות קטן יחסית (100-200) גורר בעקבותיו עלות יחסית גבוהה של טירותים ציבוריים.

קבוצה מסתוות קטנה, שאין לה ארגון קהילתי חזק למעשה, לא תוכל לקיים פעילות קהילתית, ולו גם על בסיס וולונטרי בלבד, מחוסר מספר מסכיק של מסתתמים בפעילות. בעיר, נפתר קוטי זה בהיקף האוכלוסייה המרכיב את היעד, ואשר מקיימת את קרותיה החיוניים באמצעות מסיס ואה פעילותה הקהילתית על בסיס ענין התוטבים להסתהף בפעילות. בכפר, בגלל מגבלות היקף האוכלוסייה, הפתרון הוא בארגון הקהילתי החזק של המוטב. על כן, הנאי לקיום מוטב תעטייתו טבו וטת הקואופרציה גבוהה, היא הזדהות בין התא המוניציפלי לאגודה היצרנית, וכן שלא יהיה יותר מתאגיד אחד ביטוב.

על מנת להבטיח כל אלה יש להבטיח טביסוד מוטבים אלה יעמדו העקרונות והסייגים הבאים:

1. קרקע לאומית.
2. עבודה עצמית.
3. עזרה הדדית.
4. טווק וקניה מרוכזים.
5. זהות בין האגודה והתא המוניציפלי.
6. אחריות הדדית, וערבות הדדית.
7. נהול העניינים הכספיים בצורה בה לכל חבר "כיס" אחד בלבד להוצאותיו והכנסותיו באמצעות הסכונות באגודה.
8. קיוט מערכת אסראי בין האגודה להבר.
9. בעלות האגודה וטליסחה באמצעי היצור הצבוריים.
10. מניעת הוצרותם של תאגידים נוספים.
11. טויון בסיסי בין החברים באמצעי יצור.
12. קליטה חברים עפ"י קריטריונים חוקבעים ע"י המוטב והתנוקה.

3.2 עקרונות מסקייים:

- 3.2.1 הבסיס הכלכלי של הכפר העתטייתי הוא העטיה וטרותים. יתכן טילוב ענפי חקלאות בהיקף מוגבל ובהחאס למגבלות הפוטנציאל החקלאי.
 - 3.2.2 חברי המוטב הם הבעלים של אמצעי הייצור באמצעות הסחתפותכט באגודה.
 - 3.2.3 גודל המפעליט ומגוון עיסוקיהם יתאים לגודל הקהילה ותכונות חברה בחחומים הבאים:
 - ציפיות הפרט למגוון העסוקתי ומקצועי.
 - נייחות עובדית.
 - תכונות חברתיות הקטורות כר כוד החברתי של מוטבי הכפר, טול הריבוד המינהלי במפעלים.
- אופיה הכפרי של היטובים טיטובים קטנים, ותיכנון הטירותים הציבוריים המחייב היקפי אוכלוסייה גדולים, יוצר את המכעלה שלא לתכנן יטובים קטנים טיטובים בודדים, אלא כמערכים גוטיום בין אם הם גוטיום של כפרי העטיה, או גוטיום מעורבים של הטיטבות חקלאית והעטייתית.

3.3 עקרונות קואופרטיביים:

- מתוך קטת רחבה של אפשרויות ודגמים קואופרטיביים קיימים או טוצעים לכפרי העטיה, בחרנו להתמקד בטלות אפשרויות העונות בצורה מלאה או חלקית לעקרונות שתוארו לעיל:
- 3.3.1 מוטב טיהופי: מנקודת ראות כלכלית, דגם זה מבוטט על הטקעה טווה של החברה בהעטיה, טכר טווה ותוספת חמורה מינימלית לתוספת מאמץ או מיומנות.
 - 3.3.2 מוטב עט ענפי העטיה מטותמים: בדגם זה אפשרי טילוב טטן מטפתחי חקלאי בצד ענפי העטיה המטותמים. האגודה במוטב היא הבעלים של מפעלי העטיה, ויש לה טליטה בניהולם. טוצט לבחון בדגם זה טלוב או צרוף הון חברים הצורת הטקעות הנוטאות רנטה עד לרמה מקסימלית שלא תפגע ביכולת המוטב לנהל את המפעלים. בדגם זה, קיים תגמול מלא או חלקי לפריון ומיומנות נוספת מעבר לשכר מינימום המטותף לכולם.

3.3.3 מוטב עם ענפי תעסיה מסותפים במסגרת איזורית: דגם זה דומה לדגם שחואר קודם,

אלא שענפי התעסיה אינם בבעלות ישירה של המוטב. המוטב כאגודה, חבר באגודה גומית של מספר מוטבים שבעלותם ענפי תעסיה, לפיכך, אין במוטב עצמו ענפי תעסיה, אלא קיימת שותפות המוטב במפעלים איזוריים.

על מנת להבטיח בדגם זה פעילות מסקית מסותפת של המוטב, ושמירה על אופיה היצרני של האגודה הכרחי בדגם זה קיומו של ענף קלאי שחופי אשר יהיה בבעלותה

לדעתנו, ההבחנה בין שילוח הדגמים הטיפוסיים להתארגנות מוטב שהוא כפר תעסיה, חשובה מאחר והיא מאפשרת התייחסות עניינית לסורה של שאלות ובעיות שיש לתת עליהן את הדעת, ואשר יתוארו בסעיף הבא, ואשר סביבן צריך לדעתנו, להתרכז הדיון:

4. שאלות לדיון :

1. הדגמים שחוצגו לארגון המוטב התעסיתי טונים במידת הסווייוניות שבין החברים ומידת הניהול העצמי. על מנת לבחור בדגם המתאים לקיום טוב כפרי, ועם זאת יהיה בעל כושר משיכה, יש להבחיר מיהם המועמדים להתיישובות, מה מניעיהם, ציפיותיהם, צרכיהם וכושר הניהול שבידיהם?
2. יש לקבוע פעם נוספת האם במאמץ ליצור דגם התיישובות לאיזוריים שאין להם פוטנציאל קלאי, יש להתאים את המסגרת הארגונית של המוטב לתכונות התעסיה או שיש לרכז את המאמץ בחיפוש אחר תעסיות המתאימות למטק מספחתי.
3. עד כה, לא היתה התייחסות לשאלת שילוב דור ההמשך למוטב התעסיתי. האם כל בן רשאי להצטרף לישוב כמו בקבוץ והוטב שיתופי? או רק בן שיוגדר כ"בן ממשיך".
4. האם רצויה הסתתפות הון עצמי של החברים במידה שונה ובהתאם ליכולתם באגודה או במפעלים? יש לטקול מתן תשובה בסעיף זה לאור מידת הסווייוניות שהמוטב שואף אליה, שאלת הצטרפות דור ההמשך למוטב בעתיד, וניידות העובדים והחברים.
5. מהו היקף ענפי החקלאות שהם מינימליים להבטחת אפיו הכפרי של הישוב ולקיום הפעילות הכלכלית המלאה של המוטב בכל אחד מהדגמים המוצעים? האם ענף חקלאות הוא חנאי לתכנון כפר תעסיתי?
6. יש לקבוע את הכלים להבטחת קיומה של הקהילה כ"חברה סגורה" - האם הקהילה היא הבעלים של אמצעי הייצור במלואם או בחלקם? - האם לקהילה שליטה על הקצאה אמצעי הייצור וארגון הסווק והאסראי?
7. האם רמת הכנסה בכפ"ת ובמוטבים שבאותו אזור חייבת להיות ברמה דומה על מנת שיוכלו לקיים מערכת אזורית ותנועתית?
8. יש לקבוע פעם נוספת את שיטת ההקמה של המוטב התעסיתי בעיקר בחומים הבאים: - אחריות המחלקה להתיישובות כגורם מיישב, כולל אחריות כספית בגיוס המשאבים להקמת התעסיה. - שיטת ההקמה בשילוב מתנה זמני, מרכזי הכסרה מקצועית וארגון גרעיני ההתיישובות בשלבי הביניים עד לישוב הקבע.

שאלות אלה הן רק חלק ממכלול שאלות רחב יותר בחזונו עקרונות הארגון והבצוע הקטור ביצירת דגם חדש של התיישובות.

כותבי דפיט אלה, מקוים שבהכוונת הדיון לבירור הבסיס העיוני והמעסי של יצירת כפרי תעסיה, יהיה בהם מסווג חרומה נוספת למימוש הרעיונות שחשיבותם מוסכמת על כולנו.

ב ב ר כ ה,

סי בן-אליהו גדעון ויתקון

9. האם קיימת נייכות רבה של עובדים ?
האם יש להבטיח מגוון אפשרויות העסקה, ומהו, בחברה שבה 200 - 100 מספוח ?
10. מה מגוון העסקה הקיים לחברות ? האם הנשים מעונינות בעבודה ?
היש צורך בהמריצים בכדי לעודדן לעבוד, ואיזה ? מהי מסגרת טעות העבודה הרצויה לנשים ?
האם נייכות בעבודתן דומה לזו של הגברים ?
11. האם כאשר המפעלים מסתייכים לתאגיד אזורי, יש לחלק רוחיהם לעובדים בפועל בלבד, לכל חברי המוטב; או ע"י צרוף שתי אפשרויות אלה ?
12. האם עובדי ציבור המטמטים את המוטב התעסותי וגרים בו צריכים להיות חברי האגודה ?
האם מחיהם תהיה כטכירים בלבד; או שיש לתת להם חלק גם ברווחי המפעלים ?
13. האם יש לאפשר קבלתו לחברות של בן (או בת) ממסין אחד לכל מספחה, כפי שמחייב במוטב עובדים רגיל ?
14. מה חייב להיכלל בתכנון יחידת טטח המגורים ?
 - א. מבחינת דירות להורים, לבן הממסין, ולממטיכו של הבן הממסין.
 - ב. מבחינת מבני עזר.
 - ג. מבחינת ענף חצר.
15. עד כמה חשובה הכנתו של תקנון מפורט שיגדיר עקרונות והסדרי החיים ?
האם מותר להסתפק בסימון עקרונות כלליים, תוך הנחה שהחיים "יעשו את שלהם" ?
16. האם ניהון לצרף במערכת אזורית מוטבים קיימים שהם בעלי מוק חקלאי מסויים ומוטבים תעסיתיים בהם הענף החקלאי יהיה קטן יותר, כסצפוי חוסר טויוניות ביניהם, או שמוטב לתכנן גוטי מוטבים תעסיתיים שיקיימו מערכת אזורית מטל עצמם ?

ב ב ר כ ה,

גדעון ויחקון טי בן-אליהו

חומר לקראת הדיון במושב העשירי

שיעור בבית חרות ביום ה' 17.6.76.

בהמשך לדיון שקיימנו בענין מושבים העצמאיים הרינו מצרפים בזה סאלות לדיון, שהועלו ע"י המסתתפים בפגישה הראשונה, כאשר מגמתנו ללמוד מנסיונם המעשי של אנשי "בית חרות" בנוסאים האמורים, וללבנם בסיחתנו הקרובה שם.

1. האם ההתארגנות הקואופרטיבית כאגודה תורמת והכרחית לקיומה של קהילה קטנה ולהבטחת רמת הסדרות בה ?
2. האם חנאי כל יעבור הוא שהבעלות על המפעל או המפעלים במושב התעסיתי תהיה בידי האגודה ?
3. האם ייתכן מצב בו קבוצות חבריות הן בעלות מפעלים כאשר לאגודה נציג בעל זכות הכרעה בנוסאים שיוקבעו ?
4. האם יש לאפשר לחברים להשקיע במניות מפעל או מפעלים שבבעלות האגודה ?
5. מה גורם למוטיבציה לעבודה במושב התעסיתי ?
א. האם הכרחי ענף מטפחתי כלשהו בנוסף למפעלי התעסיה, הן בכדי לספק היזמה האיטית והן בכדי לסמור על קשר נוסף בין המטפחה למקום ?
ב. האם ניתן לצפות לעבודת החברים במפעלים מרצון, כאשר הם טכירים ?
הניתן לכפות סידור עבודה ?
ג. האם קיים סיכון של חלוקה בתוך המושב התעסיתי לטכירים מחד, ובעלי מטק הקלאי מאידך ?
איך ניתן למנוע תהליך זה ?
6. מהי מערכת היחסים בין ועד האגודה והאסיפה הכללית לבין הנהלות המפעלים ?
האם דרושה הנהלה נפרדת לכל מפעל ?
מי מחליט על חכניה ההטקעות ?
מי מחליט על חלוקת רווחים ?
מי ממנה מנהלים ?
7. מהי מידת הטויוניות ההכרחית לקיום מערכת יחסים חברתיים תקינה ?
האם יש לקבוע תמורה טונה למאמץ, טיומנות וידע ?
8. איך נפתרה הבעיה של ריכוז העסוקתי במסגרת העבודה, לעומת חברות טויוניות באגודה ?

אג"מ
ת"ל ח"ט
המנהל (י.א.א.)
7.11.76
529

מר דוד נחמיאס

רענן ויץ

רצ"ב העחק מכתב שקבלתי ממר יאיר יובל מלשכת שר החקלאות
בקשר לצרופו של מר אריז ליטן ממשרד האוצר לועדה לבחינת
"המפעל הדרומי".

אני מבקש (בשם שר החקלאות) לצרף את מר ליטן לצוות הנ"ל.

בברכה,

רענן ויץ

העחק:

מר שר שלום שירן
מר יאיר יובל, עוזר שר החקלאות ✓

at the end of

July 1911

It is not clear whether the above text should be included
in the list of items to be sent to the Department of
Public Health.

It is not clear whether the above text should be included
in the list of items to be sent to the Department of
Public Health.

It is not clear whether the above text should be included
in the list of items to be sent to the Department of
Public Health.

שר החקלאות

5
529

י"ח חשוון תשל"ז
11 נובמבר 1976

אל: מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: פרויקט המפעל הדרומי מכחבר פיוס 27.10.76

בהמשך למכתבך הנני להודיעך כי הוקמה ועדה משותפת למשרד החקלאות ולמחלקה להתישבות אשר תבחון את האספקטים החקלאיים של המפעל.

מסקנות הועדה והחלטותיה חובשנה עד תאריך 1/4/77.
רק לאחר מכן נגיש הצעותנו לממשלה ונבקש מהממשלה הקמת ועדה בין משרדית לפיתוח חבל ארץ חדש.

ב ב ר כ ה,

א. אונן

GOVERNMENT OF INDIA

MINISTRY OF DEFENCE
NEW DELHI

MEMORANDUM FOR THE RECORD

MEMORANDUM FOR THE RECORD

1. The following information is being furnished for your information:

2. The details of the various items are as follows:

Yours faithfully,

(Signature)

ארגון המושבים של העובד הציוני

ברית סיוע
אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ
המוכרות

בתשובה נא לחזור
מס' _____

529
למטה יקראו אותן
התעודות ה-15

תל-אביב, רחוב המלך גורג' 48
טלפונים: 287375 / 288327 - ת.ד. 23019

יום 5/1/77

לכבוד

פקד בלנץ

מטה קשטרה מחוז הצפון

נצרת

הנדון: שוד בקר בגולן.

א.נ.

לאחר שיחה טלפונית איתכם, ולרגל מחלתי, הנני לבקש לקבוע

מגישה בנדון.

ברצונך לכרז בישוב נאות הגולן את תלונתכם על אי התיחסותם של החברים האחראים

במקום. הבקר רוכז עכשיו ע"י המשק בהזנה מוגשת, כך שכעת אין סכנה לטוד

נוסף.

ב כ כ ד ר ב
י ו א ל נ כ ס

השוקים:

שר החקלאות ✓

מפכ"ל מטרת ישראל-טר חבורי.

מנהל המחלקה להתישבות - יחיאל אדמושי.

מר בר לבב- המרכז החקלאי.

מזכירות משק נאות הגולן.

